PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПОЛІТИЧНИЙ РОСКЛАД У ФРАНЦІЇ.

Останні вибори у Парижі, остання голосування фінансового законопроекта у палаті, ясно показують на страшенний політичний розклад, що його зараз переживає Франція. Під час виборів радикали голосували за комуністів, але парляментська їх фракція гостро виступала проти. Франклін Буйон, лідер правого крила радикалів, що на останньому конгресі радикалів у Ніцці був майже одинокий, зараз хоч і в парляменті має за собою більшість; Еріо, що раніше мав величезний вплив на радикалів, зараз його майже загубив і це особливо ясно видно було при останніх голосуваннях в палаті — коли радикали голосували як вівці — хто як хотів, абсолютно не підкоряючись партійній дисципліні і усім благанням Еріо.

Той-же Франклін Буйон в інтервю своїх отверто заявляє, що і міністерство Еріо зараз неможливе, воно не матиме більшости, бо не всі радикали будуть за нього і воно не матиме підтримки соціялістів. Це ясно, бо соціялісти в кабінет радикалів не підуть, а самі хоч і готові взяти владу в свої руки, як вони це оголошують в своєму маніфесті, її не візьмуть, бо теж не матимуть більшости в палаті. Остання їх поведінка в палаті поставила їх в цілком ізольоване становище. Перед обговоренням фінансового законопроекту в палаті вони твердо оголосили, що будуть голосувати проти податків а от коли справа дійшла до голосування, як звичайно, утрималися і тим дали змогу урядові провести цей податок більшістю 233 проти 140 — дали змогу урядові одержати вотум довіря, тоді, як їх голоси дали-б змогу провалити і цей податок і сам уряд. Чому-ж вони не голосували? Тому, що голосувати за це є дискредитувати себе перед масами, що їм вони ще на виборах обіцяли скасувати цей податок, а тут не тільки його не скасували, а ще побільшили; голосувати-ж проти—треба було на себе приняти і відповідальність за ту міністерську кризу, що з цього виникла, від цього борони боже, і лекше було їм оголосити, що вони відповідальність за цей податок покладають на тих, хто голосував за його і пропозицію комуністів.

Що до єдиного фронту при обговоренні цього податку, вони відхилили, нахабно оголосивши з трибуни, що "вони дякують (Ренодель) комуністам, але хай ті собі не думають, що як вони за них голосували на виборах, то значить, вони завжди підуть з ними — це треба розуміти тільки як необхідність з боку соціялістів голосувати за комуністів, щоб не дати змоги пройти фашістам".

Але розуміється, хоч уряд і зібрав на цей раз більшість, становище його не міцне, більшости в палаті він не має, обходиться випадковим голосуванням. Так довго тягтися не може і Бріян прикладає зараз усіх зусиль, щоб роскласти радикал-соціялістів, відтягти від них групу Буйона, що може дати йому вкупі з радикалами і республіканцями більшість в палаті. На цьому будується зараз політика, але з другого боку і серед соціялістів можливо чекати такого роскладу, коли ліва частина піде в ногу з комуністами під натиском тієї революційної хвилі, що все більше помітно наростає серед французького пролетаріяту, а права — перекинеться до лівих радикал-соціялістів, від яких вона й зараз не багато відріжняється і це дасть нову групіровку, але не стільки в палаті, скільки серед широких соціяльних кол республіки і це може повести за собою нові акції — результати яких зарані передбачити не легко. Але можна чекати, що вони приведуть до влади робітничо-селянський бльок, що й вирішить питання і з буджетним дефіцитом і з франком і з покриттям боргів Англії й Америці, що знову гостро висуває це питання і тим тільки ще більше сприяє тій обстановці, яку ми накреслили вище.

Парижанин.

З МІЖНАРОДНОГО РОБІТНИЧОГО РУХУ

ПОЛІВІШАННЯ НИЗІВ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

На останньому засіданні адміністративної комісії французької соціялістичної партії Ренодель запропонував поставити на порядок денний майбутнього партійного з'їзду, що має відбутися в Клермон-Ферані, питання про взаємини між соціялістами та комуністами. Ренодель скаржився, що пропозиція компартії про єдиний фронт викликала замішання в рядах соціялістів й що в деяких районах Парижа соціялістичні оратори виступали разом з комуністичними. Далі Ренодель зазначив, що за останній час в партії спостережено "необезпечні ухили вліво".

Лонге, що виступив проти Реноделя, відстоював спільні виступи з комуністами. Браке та Жіромський також заявили, що слід відріжняти єдиний фронт з комуністами від спільних з ними маніфестацій.

Комісія вирішила не вносити до порядку денного майбутнього з'їзду питання, що зачепив Ренодель. Тоді Ренодель заявив, що він залишає за собою право самостійно піднести на з'їзді справу про взаємини між соціялістичною партією та компартією.

АМСТЕРДАМЦІ ПРОТИ НЕЗАЛЕЖНИХ ПРОФСПІЛОК.

Амстердамський Інтернаціонал відхилив пропозицію ради незалежних профспілок Югославії, що заявила про свою готовість взяту участь в конференції балканських профспілок, що її скличуть в Софії, на яку рада незалежних профспілок запрошення не одержала.

Амстердамський Інтернаціонал висловився проти того, щоб допустити на конференцію представників незалежних профспілок Югославії, як гостей.

ГОЛОДУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

30 політичних вязнів, увязнених в центральній вязниці міста Котобусу, в Німеччині, оголосили голодування.

Причина голодування така: 4. квітня організація червоної спілки фронтовиків у Котобусі влаштувала велику вуличну демонстрацію. Коли демонстрація проходила повз будинок вязниці, політичні вязні, що, як звичайно перебували в цей час на подвірі вязниці, заспівали "Інтернаціонал".

В кару за цей "злочин" тюремна адміністрація позбавила пільг декого з увязнених і через це й оголошено голодування.

МІЖНАРОДНЄ ОБЄДНАННЯ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

В кінці березня в Амстердамі відбулася перша міжнародня конференція залізничників. На конференції брали участь представники залізничників, що складають угодовську міжнародню федерацію транспортників (від Німеччини, Франції, Англії Італії, Австрії, Голяндії, Норвегії, Швеції, Польщі, Еспанії, Швайцарії та Чехословаччини), та спілки Голяндії, Франції та Бельгії, що не входять до федерації.

Конференція ухвалила постанову на користь тісного обєднання залізничників в окремих країнах та обєднання залізничників у міжнародній федерації транспортників.

ПЕПЕЕСІВЦІ ЗА БУРЖУАЗНУ АРМІЮ.

Польський сойм ухвалив законопроєкт про набор рекрутів на 1926 рік. Промовець ППС Ліберман виголосив патріотичну промову про необхідність національної оборони й запропонував скоротити армію на 23,000. Потім пепеесівські промовці погодились передати їх пропозицію без голосування до військової комісії й голосувати за урядовий проєкт.

Войтюк (комуніст) і Бон (селянська партія), вимагали знищити армію й озброїти ввесь нарід.

Робітничо-селянський бльок, а разом із ним і український та білоруський клюби та ще селянська партія Бриля й Домбского голосували проти урядового законопроєкту. Після того Домбскі вимагав, щоб голосували за пропозицію Либермана, але за неї голосувати тільки згадані партії та єврейський клюб. Пепеесівці-ж голосували вкупі з буржуазною більшістю проти своєї-ж пропозиції.

ЗАСІДАННЯ ІСТОРИЧНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

В приміщенні редакції "Україна" відбулося засідання чотирох районих комісій історичної секції У.А.Н., на яке запрошено всіх членів та співробітників.

На засіданні прочитано нові доповіді: Смоличев — "Розкопки Сіверянських могил в селі Шестовиці на Чернигівщині в літі 1925 р." Корнилович М.— "Життя селянських мас у Володимирському повіті на Волині". Возняк — "Відповідь Драгоманова рецензентові "Діло" на 3 т. вид. Австроруських споминів". Юркевич В. — "Прикордонні відносини між Україною і Московщиною в 1650 р."

ШУКАЙ І НАВЧАЙ.

Нехай не буде між нами
Нікого вже такого,
Щоб діла не знав свого.
Бо то не штука живоtіти
І вдоволятися чимбудь,
Не штука так-же. лиш хотіти
Та годуватись якнебудь;
А штука, брате, володіти.
Однак, хто хоче силу мати,
Мусить байдужність поконати
І все до кращого стреміти.
Слухай брате! Без посвяти
Трудно неміч перелляти
В ясне серце перемоги...
Тому вчись, шукай дороги,
Йди між люде і навчай:
Товаришу! Брате! Друже!
Погостри своє оруже
І гартуйся, не чекай,
Аж тебе на гострі роги
Візьме дужий капітал.
Стань на свої власні ноги
І свою пресу лиш читай,
І від тепер в кожній хаті
Ти за нею поспитай —
І це все на оці май.
Підганяй себе батогом
Тверезої волі що хвилини,
То певно станеш під порогом
Досягнень справжньої людини.

В. Синичка.

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіційний орган Комуністичної Партії Канади.

Передплата на рік виносить $2.00, на піврік $1.00.

Зашліть передплату таки ще нині!

Адреса:

THE WORKER,
Room 301, Tyrrell Bldg,
95 King St., East.
Toronto, Ont.

З поля науки і техніки

ЗАБОРОНА НАГАДУВАТИ ПРО ВІЙНУ.

Французький різьбар Пруво Бальді подав до "Сальону Незалежних", що недавно відкрив в Парижі свою останню роботу — "Хай живе війна" — погруддя "пуалю" ("волохатого"), якого так прославляла буржуазна патріотична зграя.

Мистець зумів дати обличчю і всій поставі голови стільки жаху та бажання помсти на адресу капіталу, що паризький префект поліції видав наказ зняти роботу Пруво Бальді з вистави.

"Іманіте", подаючи цей факт, додає, що ніколи ще дорогу потріотам війну не було виявлено з таким реалізмом, ніколи ще людські очі не бачили такого мистецького твору. "Хай живе війна" не можна показувати, коли йде війна в Мароко та Сирії, бо кожен, хто побачить цей твір, проклинатиме війну. Погруддя жовніра в касці, огорнуте колючим дротом, з нагородами на грудях та вираз непереможеного не може стояти в залі, що відвідують спекулянти та кольоніяльні хижаки. Ось таке "вільне мистецтво" у Бріяновій Франції!

МУЗЕЇ РЕВОЛЮЦІ НА УКРАЇНІ.

Рада Народніх Комісарів України приняла проєкт постанови ВУЦВК-а, що затверджує ухвалу про музей революції У.С.Р.Р. За проєктом ухвали музей революції повинен бути при президії ВУЦВК-у. Музей має завдання збирати памятники революції та освітлювати історію робітничого й селянського революційного руху. Зокрема музей повинен збирати, систематизувати та вивчати різні документи й матеріяли, що торкаються революційного руху та життя й праці діячів революції.

Крім того, музей має влаштовувати вистави, лекції, видавати та поширювати фотографічні знимки, а також альбоми та обмінюватись матеріялами з місцевими музеями й музеями Союзних Республік.

Керування музеєм передбачається покласти на Раду музея, що складатиметься з голови, відповідального секретаря та семи членів затверджених Президією ВУЦВК-а. Цей проєкт постанови надіслано на затвердження ВУЦВК-а.

РАДЯНСЬКІ РАДІО-ІНЖЕНЕРИ В ЛЕНІНГРАДІ.

Інститут шляхів сполучення уперше випускає 18 радіо-інженірів. Частину їх буде командировано до середньої Азії та на Україну для обслугування повітряної лінії Доброфльоти та української повітрофльоти.

"НАДІЯ" У ВІННІПЕГУ.

В найблищу суботу, 8. травня, Драматичний Гурток Укр. Роб. Дому виставить відому в цілому світі драму голяндського письменника Гаєрманса "Надія". Безнотрібно широко говорити про цей сильний драматичний твір. Скажемо коротко: хто не побачить його на нашій робітничій сцені, той довго жалуватиме. Бо така драма, це рідкість.

Для українського робітництва Вінніпегу цікава "Надія" не тільки своїм глибоким змістом, але й цілою постановкою: одіння моряків-рибалок, одіння голяндських жінок, їхні звичаї й обичаї та страшна нужда, в якій живе кожна рибацька родина. Немає ні одної рибацької хати, з якої не втопився-б хтось в глибокому морі.

Бідні рибаки ради шматка хліба їдуть в море на старому, зогнилому кораблі "Надія" і підчас страшної бурі — гинуть всі. В драмі представлений великий жах бідних жінок й дітей тих нещасників, який переживають вони підчас бурі в очікуванні своїх чоловіків.

Робітнику й робітниці Вінніпегу! Не пропусти цеї одинокої нагоди побачити цю славну драму! Її грають з величезним успіхом театри цілого світа, а на американській землі її вперше ставить вінніпеґський Драматичний Гурток У.Р.Д. Ролі обсаджені найкращими нашими силами, що довше працювали над виконанням своїх роль.

Набувайте тикети завчасу! Переказуйте одні-одним про постановку цеї драми! В суботу приходіть на означений час, бо **представлення почнеться точно,** не зважаючи на це, чи публика буде вже сидіти, чи тільки сходитисьме. Програмки одержите при вході до салі.

Хочете познайомитись з тяжким життям нещасних моряків? Хочете, прислухуючись до страшного реву шаліючої морської бурі, перенестись думкою в бідні рибацькі хатки Голяндії і відчути все нещастя, всі страхіття і тяжку соціяльну несправедливість — то приходіть в суботу на представлення! На цьому представленню не повинно бракувати ні одного свідомого робітника, ні одної свідомої робітниці! Чи ви вже замовили тикети? Як ні, то зробіть це ще сьогодня!

Гуртова сцена з драми "Надія" в постановці Драмгуртка при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу.

МАКСИМ ГОРКИЙ.

СИЛА ТРАДИЦІЇ.

(З італійських оповідань.)

(Продовження.)

Добре! — сказав Донато. Як ви, мій батько, кажете мені, що вона винна, — вона вмре...

Батько безсоромно хитнув головою:

— Еге-ж. Розпутніх жінок треба вбивати.

— І чоловіків, — промовив Донато, йдучи.

Він пішов до жінки, поклав свої тяжкі руки їй на плечі...

— Слухай, я знаю — ти зраджувала мене. Заради кохання, що було між нами до й після зради, скажи — з ким?

— Ага! — крикнула вона. — Ти міг узнати це тільки від твого батька.... тільки він один...

— Він? — запитав селянин.

— Він узяв мене насильно, погрозами, але хай буде сказано правду до кінця...

Вона задихнулася.

— Кажи!

— Ах, так, так, так — прошепотіла жінка у відчаї, — ми жили, я і він, як чоловік із жінкою разів трицять, сорок...

Донато метнувся до хати, вхопив рушницю і побіг у поле, куди пішов батько. Там він йому сказав усе, що може сказати чоловік чоловікові в такий момент, і двома пострілами покінчив із ним, а потім плюнув на трупа і розбив прикладом його череп. Казали, що він довго глузував з мертвого, — буцім то скочив йому на спину і танцював танок помсти...

Потім він підійшов до жінки й сказав їй, заряжаючи рушницю:

— Відійди на чотири кроки і читай молитву.

Вона заплакала, молячи його не губити життя.

— Ні, — сказав він, — я чиню так, як цього вимагає справедливість, як ти мусіла зо мною зробити, коли-б я винуватий був.

Він застрілив її, немов пташку, а потім пішов передати себе до рук влади, і коли він проходив улицею, народ розступився перед ним і багато з людей казали:

— Ти зробив, як чесний чоловік, Донато!

На суді він захищав себе з похмурою енергією, з грубою красномовністю примітивної душі:

— Я беру жінку, щоб мати від неї та моєї любови дитину, в якій живемо ми обоє, вона і я. Коли любиш — немає батька, немає матері, є лише любов, хай живе вона вічно. А ті, хто паскудять її, жінки й чоловіки, хай будуть прокляті прокляттям безплодства, хворобами і жахливою з муками смертю...

Оборонці вимагали від присяжних, щоби вони визнали убивство в запальності та гніві, але присяжні виправдали Донато під бурю оплесків публики. Донато повернувся в Сенеркію в ореолі героя, його вітали, яко людину, що суворо дотримував старих народніх традицій кривавої помсти за ображену честь.

Трохи згодом, після виправдання Донато, було звільнено з вязниці і його землячку Емілію Бракко. Тоді саме був час сумної зими, наближалось свято різдва. В ці дні у людей особливо сильне бажання бути серед своїх, під теплою стріхою рідної хати, а Емілія й Донато — самотні, бо їхня слава не була славою, що викликає повагу у людей: убивця — все-ж таки убивця, він може здивувати, але — і тільки; його можна виправдати, але — як полюбити? У обох руки в крові і розбито серця. Обоє пережили тяжку драму суду над ними — нікому в Сенеркії не здалося дивним, що ці люди, помічені долею, подружилися й вирішили одне одному прикрасити життя. Обоє були молоді, їм хотілося ласки.

— Що нам робити тут, серед сумних спогадів минулого? — казав Донато Емілії після перших поцілунків.

— Коли повернеться мій чоловік — він убє мене, бо-ж тепер я, дійсно, зрадила його — казала Емілія.

Вони вирішили виїхати за океан, як тільки зберуть грошей на дорогу, і можливо, їм-би вдалося найти на світі трохи щастя та тихий куток для себе, але знову знайшлися люди, що думали инакше.

— Ми можемо виправдати убивство з пристрасти, ми радо вітали оплесками злочинство, що захищало честь, але хіба ці люди не йдуть проти тих традицій, за які вони пролляли стільки крови?...

Ці жорстокі й чорні міркування, відгомін суворої давнини, що-разу дужчали і нарешті дійшли до вух матері Емілії — Серафіни Амато, жінки гордої, дужої, що, не дивлячись на свої пятьдесять літ, до нині ще свідчила про красу гірських жінок.

Спершу вона не повірила чуткам, вони її ображали.

— Це брехні, — сказала вона людям, — ви забули, що моя дочка перетерпіла за охорону своєї честі.

— Ні, не ми, а вона забула це, — відповідали люди.

Тоді Серафіна, що жила в другому селі, прийшла до дочки й сказала їй:

— Я не хочу, щоб про тебе говорили так, як почали оце казати. Те, що ти зробила колись — чесне діло, таким воно й повинно лишитися людям в науку.

Дочка заплакала, кажучи:

— Весь світ для людей, але для чого-ж тоді люди, коли не для самих себе.

— Спитай про це попа, коли ти така дурна, що не знаєш цього, — відповідала їй мати.

Потім пішла до Донато і його попередила з такою-ж енергією:

— Облиш мою дочку, а то лихо тобі буде.

— Слухай, — став упрохувати її Донато, — отже-ж я на завше покохав цю жінку, таку-ж нещасливу, як і сам. Дозволь мені повести її під инше небо і все буде гаразд.

Він тільки підлив масла у вогонь цими словами.

— Ви хочете тікати? — з лютим відчаєм закричала Серафіна. — Ні, цього не буде!

Вони розійшлися, мов звірі поглядаючи одне на одного вогненими очима непримиренних ворогів.

З цього дня Серафіна стала слідкувати за коханцями, неначе розумний собака за дитиною, але це не перешкаджало їм бачитися потайки ночами, одже кохання хитре й ловке також, як звір.

(Кінець буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

найновішу книжку відомого робітничого письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немаєте її ви самі, або ваші знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратить вона вартости навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.

Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчитеся і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладинка з артистичним малюнком в двох кольорах.

Купіть, а ніколи не пожалуєте! Розповсюднюйте скрізь цю книжку.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.